

Hagyatékörzés

2012. június elseje és harmadika között második alkalommal került megrendezésre a Néprajzi és történeti kiállítás, valamint régiségvásár Csík-szépvízen. Az érdeklődő látogatók megismerkedhettek páratlan népművészetünkhöz fűződő hagyományos használati, berendezési és díszítési tárgyainkkal. A kiállítás keretében a székelység egykori lakáskultúrájának bemutatása, mint például a székely tisztaszoba, a gyapjú, a len és a kender megmunkálásához kötődő eszközök, a székely festett bútorok és kerámiák, a kádár-, az asztalos-, a kovácmesterség kellékei mellett helyet kaptak földművelési munkaeszközök, paraszti és polgári bútorok is. Régi könyvek sokasága vonzotta a látogatókat, valamint történelmi gyűjtemény, amelyet a fronton harcoló katonáink személyes tárgyai alkottak. Fotótárlat alkotott jelképes hidat a múlt és jelen között.

A látogatók elé tárt magángyűjteményem az előző évhez képest foglalkozásokhoz kötődő eszközökkel bővült: például a pékmesterség kellékeivel, valamint feledésbe merült kismesterségek eszközeivel. Itt kiemelném a cipészetet, hiszen Szépvíz fénykorában több, mint 30 cipész dolgozott a faluban. Ezért is gyűjtöttem össze községünkben azokat a tárgyakat, amelyeket a cipészek használtak a mindennapi munkájuk során. Közszemlére kerültek egykori magyar papírpénzek és pénzérmék. Értékes része a tárlatomnak egy nagyon gazdag, fotográfiákból és Erdély városait ábrázoló régi képeslapokból álló, magyar múltunkat idéző gyűjtemény.

A kiállítás színtöltje egy egyszerű katonaláda volt, amely valamikor Hegedűs Jeremiás bodosi lakos tulajdonát képezte. Ezt Tatrangról sikerült begyűjtenem: egy román nemzetiségű régiségkereskedő udvarán ázott az esőben. A személyes tárgyakat tartalmazó láda elárulta, hogy egykori tulajdonosa részt vett a második világháborúban. A levelek közül előkerültek családi fotók is gyermekeiről, unokáiról... A láda a bodosi személy életének legfontosabb momentumait őrizte. Rossz kezekbe került egykori

tulajdonosának feledésbe merülését jelenthette volna. Sajnos a régiségkereskedők veszélyt jelentenek a családi hagyatékokra, hiszen felvásárolva az elődöktől reánk hagyott tárgyakat, azok örökre elveszhetnek a közösség számára.

A kétezernél több kiállított tárgy gondoskodott arról, hogy egy kis szellemi és vizuális táplálék segítse néphagyományaink megismerését, akár újjáélesztését. Örömkeltő érzés, hogy a kisgyerektől a 90 évesig egyre több látogató érkezik évről évre. Az előző évben csak hétfégen zajló kiállítást egy pénteki nappal bővítettem, így lehetőségük nyílt a környező iskolák tanerőinek több osztálynyi tanulóit elhozni, hogy a kisiskolások is megtekinthessék a tárlatot. Egy kis ízelítőt, betekintést kaphattak elődeink mindennapjaiba. Jó volt látni, ahogyan a gyerekek őszintén érdeklődnek és nagyon fogékonyak eleink dolgai és hagyományai iránt. Egy-egy kézműves termék kézbevitelével, használatának megismertetésével sikerült felkelteni az érdeklődésüket, amely remélhetőleg egy életre szól.

Székelyföldön alig van a csíkszép-vízihez hasonló időszakos néprajzi kiállítás és vásár. Jó lenne, ha a közeljövőben egyre több ilyen közösségépítő rendezvény létesülne a székelyek és magyarok által lakott területeken, ha egyre több vállalkozó szellemű személy vagy település tenne múltunkat idéző tárgyi örökségünk megmentése érdekében. Közös érdekünk, hogy megismerjük és megőrizzük őseink hagyatékát és tegyünk azért, hogy továbbéljenek generációról generációra szállva. Ez volt a célja a kiállításnak. Ne feledjük: ha van múltunk, jövőnk is lesz! Mindnyájunk feladata gazdag népi kultúránk, szellemi és tárgyi örökségünk továbbadása az utónemzedéknek.

Az idén, 2013-ban május utolsó hétféjén lesz megrendezve újra a néprajzi kiállítás, amelynek a csíkszépvízi kultúrotthon ad helyet. A kiállítás kapuja mindenki számára nyitva áll (a belépés ingyenes), kis időtartásra várva a betérőket.

Biró László

Lövetei farsangolók.
A felvételeket készítették: András Tamás
és Mihály Kinga.
Lásd cikkünket a 2. oldalon.